

Helsingfors/Mariehamn 28.5.2018

Nr 16/18

Hänvisning Justitieministeriets skrivelse
4.5.2018, Dnr 296/2018.

Till Justitieministeriet

Ärende

Justitieministeriet har med hänvisning till 32 § 3 mom. i självstyrelselagen för Åland i skrivelse 4.5.2018 inbegärt Ålandsdelegationens utlåtande beträffande ett förslag till en överenskommelseförordning om utvärdering och godkännande av sjöfartsutbildning som ges på Åland. Kommunikationsministeriets och Trafiksäkerhetsverkets utlåtande samt Ålands landskapsregerings utlåtande och samtycke har bifogats handlingarna.

Överenskommelseförordningens bakgrund och innehåll

Genom lagen om ändring av lagen om transportservice (FFS 301/2018) införs i Finland det system för godkännande av utbildningsanordnare inom sjöfart och godkännande av utbildningen inom sjöfart som förutsätts enligt bestämmelserna i 1978 års internationella konvention angående normer för sjöfolks utbildning, certifiering och vakthållning (nedan STCW-konventionen) och i Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/106/EG om minimikrav på utbildning för sjöfolk. Enligt bestämmelserna i STCW-konventionen ska de avtalsslutande parterna säkerställa att utbildningen för sjöfolk samt utvärderingen av utbildningen för sjöfolk förvaltas, övervakas och följs upp i enlighet med STCW-koden. Bestämmelserna i såväl STCW-konventionen som direktivet om minimikrav på utbildning för sjöfolk förutsätter att utbildningsanordnarna och läroplanerna utvärderas och godkänns. Dessutom förutsätter flera av de utbildningskrav som fastställs i STCW-konventionen att utbildningen är godkänd av berörd förvaltning. Utbildningsanordnarna och utbildningarna inom sjöfarten godkänns i Finland fr.o.m. 1.7.2018 av Trafiksäkerhetsverket. I och med införandet av godkännandet av utbildningsanordnare och utbildningar inom sjöfarten finns det behov av att komplettera den gällande överenskommelseförordningen om utvärdering av sjöfartsutbildning i landskapet Åland (FFS 802/2005) så att den också omfattar godkännandet av utbildningsanordnare och utbildningar på Åland. Enligt utkastet till ny överenskommelseförordning ska dessa uppgifter även för Ålands del ankomma på Trafiksäkerhetsverket. Även utvärderingen av den sjöfartsutbildning som ges på Åland ska

handhas av Trafiksäkerhetsverket istället för av Sjöfartsverket enligt gällande överenskommelseförordning. Genom den nya överenskommelseförordningen upphävs gällande förordning (FFS 802/2005).

Lagstiftnings- och förvaltningsbehörigheten

Den föreslagna förordningen berör undervisningsväsendet, handelssjöfarten och internationella fördrag.

Enligt 18 § 14 punkten i självstyrelselagen för Åland har landskapet lagstiftningsbehörighet i fråga om undervisning inklusive skolförvaltning och examina. Området för båttrafik och farleder för den lokala sjöfarten hör till landskapets behörighet enligt 18 § 21 punkten i självstyrelselagen. Till rikets behörighet har i 27 § 13 punkten i självstyrelselagen hänförts handelssjöfart samt i 27 § 4 punkten förhållandet till utländska makter med beaktande av bestämmelserna i lagens 9 och 9 a kap. Rikets behörighet omfattar därmed den offentliga sjörätten inklusive de bestämmelser om sjösäkerhet som skall tillämpas enligt av Finland godkända internationella konventioner på området. Enligt detaljmotiveringen till 27 § 3 mom. i självstyrelselagen, som reglerar statsmyndigheternas organisation och verksamhet, innefattar rikets behörighet även rätten att bestämma vilka fordringar en läroinrättning ska uppfylla för att ha dimissionsrätt till statens universitet samt den kunskap och skicklighet som fordras för att vinna kompetens som godkänns av staten. Det sistnämnda innebär att certifieringen av sjöfolk är en riksangelägenhet. Övriga angelägenheter gällande sjöfartsutbildningen utgör landskapsbehörighet.

Ålandsdelegationens slutsats

Ålandsdelegationen ser inte hinder för att förslaget till överenskommelseförordning i föreliggande form sätts i kraft. Tillämpningen av överenskommelseförordningen förutsätter dock att ändringen av 11 kapitlet i avdelning II i lagen om ändring av lagen om transportservice träder i kraft, vilket sker 1.7.2018.

Närvarande

Ordföranden Lindbäck, ledamöterna Erlandsson, Lampi, Mäenpää och Pellonpää.

På Ålandsdelegationens vägnar:

Peter Lindbäck
ordförande

Rainer Åkerblom
sekreterare